

Kokkuvõte vabatahtlikest üliõpilastest abiõpetajate programmi tagasisideküsitlusest (juuni 2025)

Tagasisideküsitluses uuriti vabatahtlike programmi toimimist perioodil 1. jaanuar - 1. juuni 2025. Vabatahtlike abiõpetajate programmi fookus sel perioodil oli endiselt eestikeelsele haridusele ülemineku toetamine eelkõige üleminekukohustusega haridusasutustes ning klassides, kus õpetajad ja eesti keelest erineva emakeelega õppijad vajavad täiendavat tuge. Programmi raames olid vabatahtlikud abiõpetajad toeks haridusasutustele peamiselt Harju, Tartu, Ida-Viru, Pärnu ja Viljandi maakondades. Teistest maakondadest registreerumine on harv ning ülikooli õppetöö toimumise asukohta arvestades on nende asutuste abistamine ka raskendatud.

Perioodil 01.01.2025-01.06.2025 registreeruti programmi 63 haridusasutusest. Mitmed haridusasutused jätkasid koostööd eelmisel perioodil (01.09.2024-31.12.2024) leitud vabatahtliku üliõpilasega ning mitmest haridusasutusest on programmi registreerunud ka rohkem kui üks õpetaja või direktor/õppejuht registreerinud oma asutuse rohkem kui ühel korral, et anda märku täiendava abi vajadusest. Samal perioodil registreerus programmi 74 uut vabatahtlikku, mitmed vabatahtlikud sügissemestri perioodist jätkasid koostööd oma haridusasutustega. Aasta peale planeeritud töömaht 10 560 astronoomilist tundi ülikooli kohta sai perioodil 01.01.2025-01.06.2025 ~90% ulatuses täidetud.

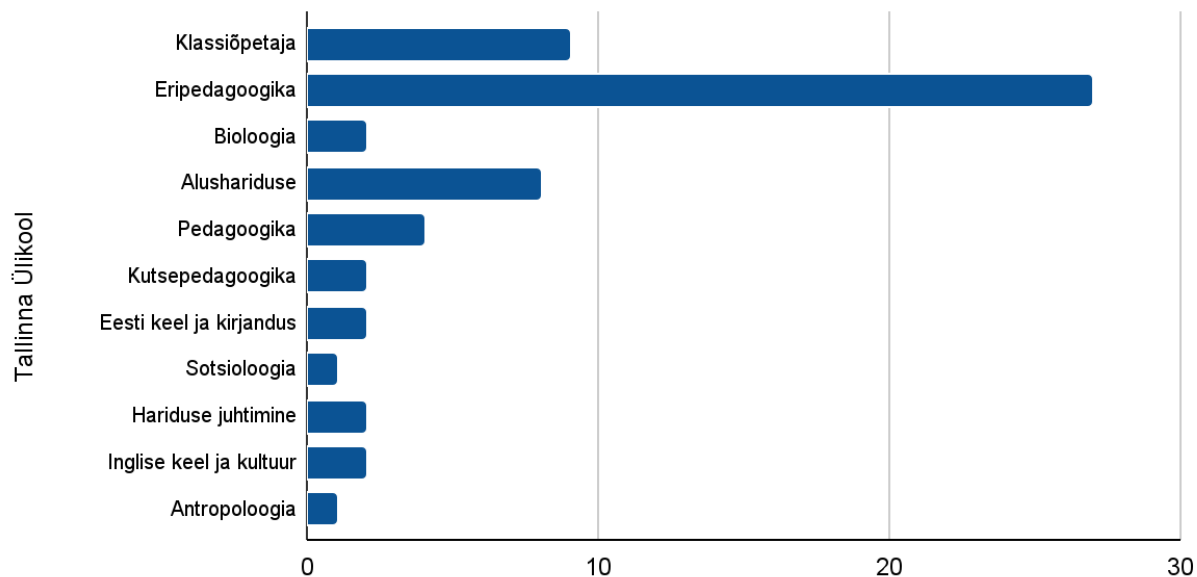
Selle perioodi tagasisideküsitlus osalejate seas viidi läbi Tartu Ülikooli ja Tallinna Ülikooli koostöös ajavahemikus 15.05.2025-10.06.2025. Küsitlusele vastanuid oli 111: 58 üliõpilast, 40 lasteaeda, 13 kooli.

Üliõpilaste tagasiside

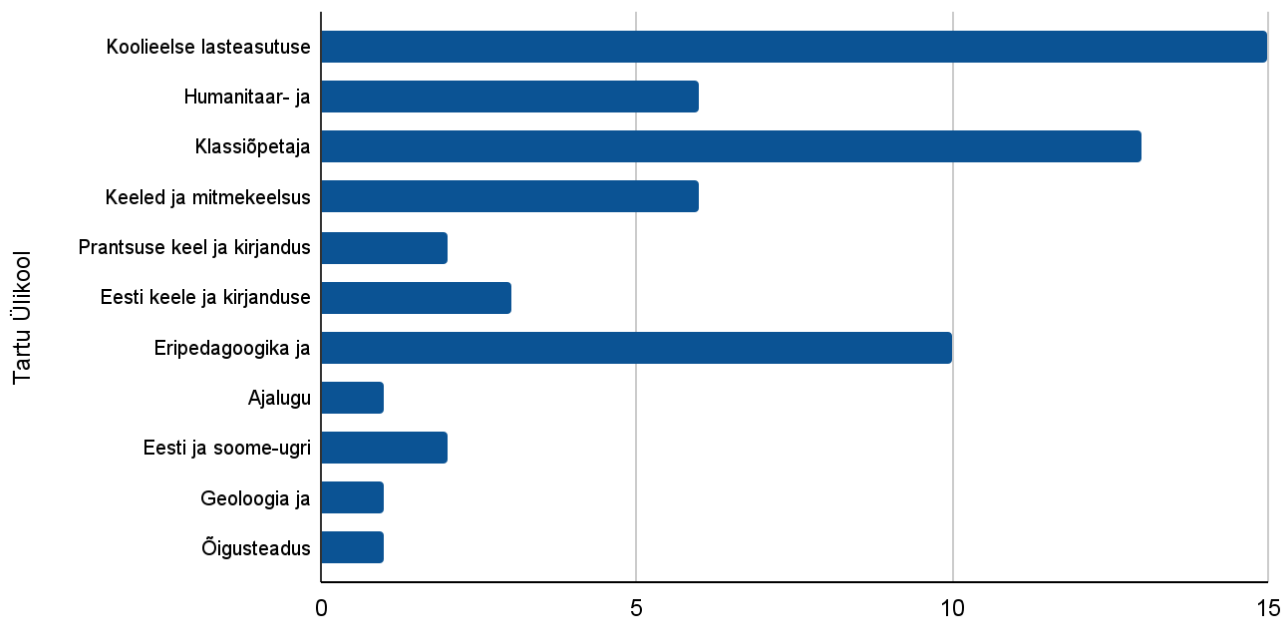
Programmiga liitunud üliõpilaste arv varieerus perioodi jooksul 80st 167ni. Enamasti olid programmiga liitunud õpetajakoolituse õppekavade üliõpilased (alushariduse pedagoogid, eripedagoogid, klassiõpetajad, pedagoogid, keeleõpetajad, kunstiõpetajad, tehnoloogiaõpetajad, kutseõpetajad), aga ka ajaloo, bioloogia, arstiteaduse, keeleteaduse, geograafia, geoloogia, õigusteaduse, noorsootöö, matemaatilise statistika, sotsioloogia, koreograafia, infoühiskonna ja sotsiaalse heaolu õppekavade üliõpilased. Joonistel 1a ja 1b on kujutatud programmis sel perioodil haridusasutusega koostöö saavutanud üliõpilased õppekavade lõikes.

Osalenud vabatahtlikud õppekavati

Joonis 1a

Joonis 1b

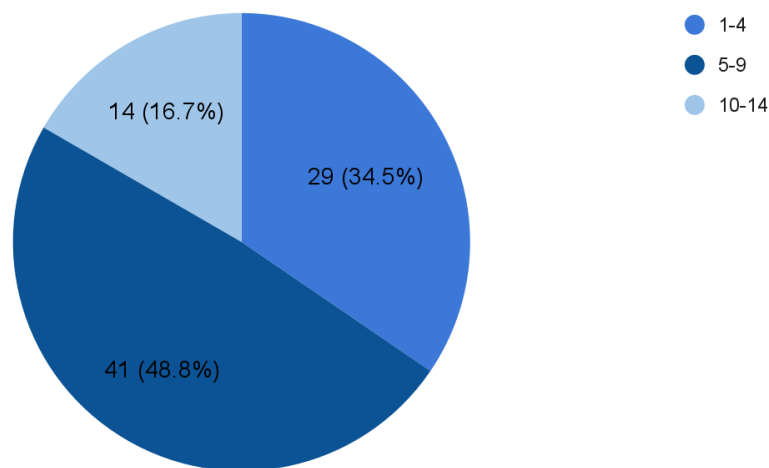
Programmi raames õpetajakoolituse populariseerimisega seoses küsiti teiste õppekavade üliõpilaselt, kas pärast programmis osalemist kaaluks vastaja õpetajakoolitusse astumist. Muudelt õppekavadelt vastajaid oli liiga vähe, et programmi sellise mõju kohta järeldusi teha. Üksikute vastuste hulgas oli arvamusi seinast seina, et programm kas pani motiveeris õpetajakoolituse õppekavale astuma või vastupidiselt andis kinnitust, et õpetaja elukutse pole siiski õige.

Tagasiside ankeedi küsimustikku on täitnud 58 üliõpilast. Vastanud üliõpilastest 28 märkisid, et osalevad programmis seondult Tartu Ülikooliga ja 30 Tallinna Ülikooliga. Vastanud üliõpilastest 38 käisid abiks lasteaias, 18 koolis ja 2 olid abiks nii lasteaias kui ka koolis. Suurem osa üliõpilastest (55) soovivad programmist osa võtta ka järgmisel perioodil.

Uurisime üliõpilastelt, millises vanuserühmas õppijaid nad õppetegevuses toetasid. Joonisel 2 on näidatud, et suurem osa tagasisidet andnud üliõpilastest toimetasid 5-9. aastaste rühmades (48,8%) ja 1.-4. aastate õpilastega (34,5%), vähemal määral 10.-14. aastastega (16,7%).

Õppijate vanuserühmad

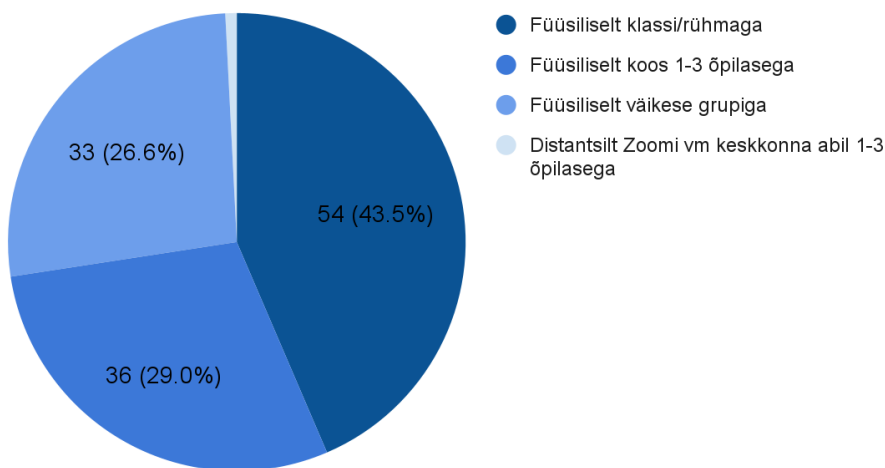
Joonis 2

Haridusasutusega kokkuleppe saavutanud üliõpilased märkisid küsitluses enda abistamise vormi (vt Joonis 3). 54 üliõpilast (43,5% vastanutest) abistasid klassi/rühma, 36 üliõpilast (29%) tegelesid 1-3 õpilasega, 33 üliõpilast (26,6%) töötasid väikese grupiga ning 1 üliõpilane töötas distantsilt *online* keskkonda kasutades 1-3 õpilasega.

Õppetöö või abistamise vormid

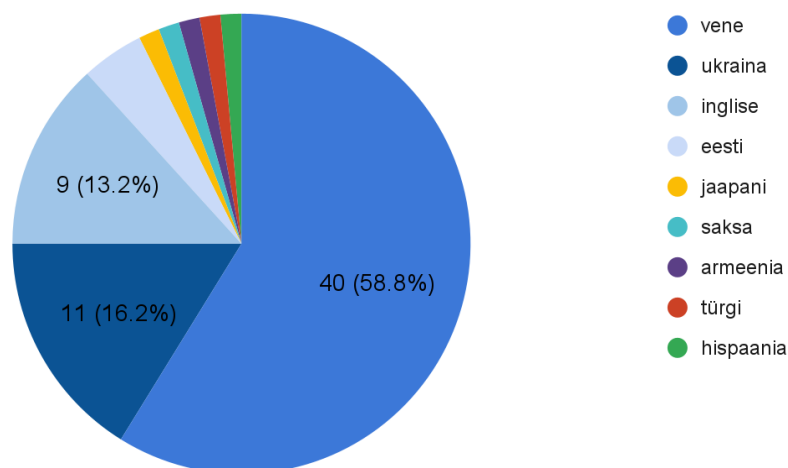
Joonis 3

Õppeasutuste, kus vabatahtlikud abiks käisid, peamine õppekeel oli valdavalt eesti keel (94,8%), vene keel oli õppekeeleks märgitud kahel korral. Üliõpilased mainisid, et kõik nende klassi/rühma õppe- või kasvatustegevused toimusid eesti keeles, isegi juhul, kui haridusasutus oli osaliselt vene õppekeelega ja et vene keeles suhtlesid õpilased omavahel vaid vahetundides. Tundides tuli ette vene või inglise keelde tõlkimist (ka nt tõlkeprogramme kasutades) selleks, et mõnda väljendit või sõna paremini selgitada. Küsimustikule vastanud üliõpilased toetasid õppijaid, kelle emakeel oli: vene (40 vastust), ukraina (11), inglise (9), eesti (3), jaapani (1), saksa (1), armeenia (1), türgi (1) ja hispaania (1) (vt joonist 4).

Õppijate emakeel

Joonis 4

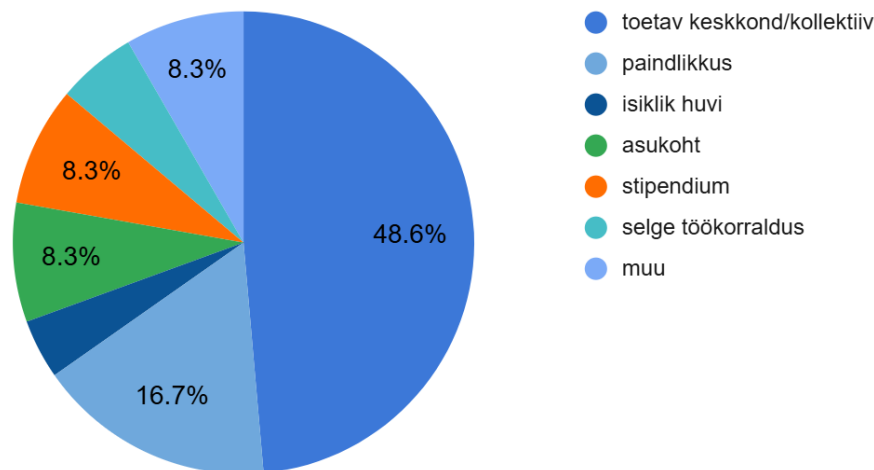
Peamise abivajadusena toodi välja muukeelsetele lastele suunatud individuaalset keelelist tuge ja juhendamist. Samuti esines õpetajate asendamist, õpilaste toetamist õppetegevustes, klassis/rühmas korra hoidmist, laste toetamist igapäevastes suhtlusolukordades.

Vabatahtlike abiõpetajate tegevust soodustavad ja takistavad tegurid

Vabatahtliku abiõpetajana töötamist toetavad vastajate hinnangul eelkõige tugevad koostöösidemed haridusasutustes. Soodustavad tegurid on näidatud joonisel 5a. Pääaegu pooled vastanutest (48,6%) töid välja, et toetavad õpetajad, sõbralik meeskond ja usalduslik suhtumine mängisid olulist rolli nende töö edukuses. Kui vabatahtlik saavutas õpetajaga ja õppijatega kiiresti kontakti, lõi see tugeva aluse edasiseks koostööks. Lisaks mainiti sageli, et võimalus abiõpetajana toimetamise aega paindlikult korraldada (16,7%) ning asutuse hea asukoht (8,3%) soodustasid osalemist. Samuti peeti oluliseks selgeid juhiseid ja kindlat rollijaotust vabatahtliku tegevuse suunamisel. Vastajad töid soodustavate teguritena välja ka stipendiumi, sõidukulude hüvitamise ja erialase kogemuse saamise võimalust.

Soodustavad tegurid vabatahtlikuna töötamisel

Joonis 5a

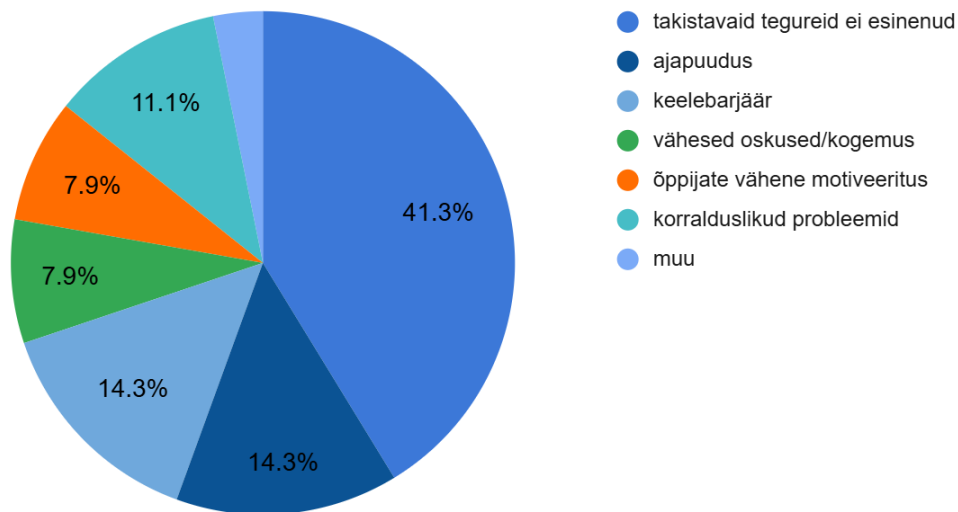
Takistavaid tegureid vabatahtlikuna tegutsemisel koges 58,7% vastanutest (joonis 5b). Ühe sagedaseima probleemina toodi välja ajapuudus (14,3%) – loengute ja praktikakohustuste kokkusobitamine ei võimaldanud vabatahtlikul alati järjepidevalt osaleda. Sama palju osalejaid (14,3%) leidsid, et nende töös oli takistavaks teguriks keelebarjäär, kui abiõpetajal ja õppijal puudus ühine keel, või vabatahtliku ebapiisavad teadmised ja eelneva kogemuse puudumine (7,9%). Takistavaks asjaoluks olid mõnel juhul ka korralduslikud probleemid: ebapiisav info, ülesannete ebaselge jaotus või muud korralduslikud probleemid vabatahtliku töö planeerimisel

asutuses (11,1%), mistõttu võis üliõpilasel olla raske oma tegevust kavandada. Vähest tagasisidet ja õppijate motivatsiooni puudumist tõsteti samuti murekohtadena esile.

Küll aga said pea kõik vastanud vabatahtliku töö kaudu väärtusliku õpikogemuse. Küsimustikule vastanud üliõpilased tajusid, et vabatahtliku abiõpetajana toimetamise käigus arenesid nii pedagoogilised oskused kui ka suhtlemisoskus ja enesekindlus. Vastused on grupeerituna näha joonisel 6. Vabatahtliku töö käigus õppisid osalejad lähenema õppijakeskselt: kuidas märgata individuaalseid arengu- ja keeleõpperaskusi, valida sobivad õppemeetodid ning

Takistavad tegurid vabatahtlikuna töötamisel

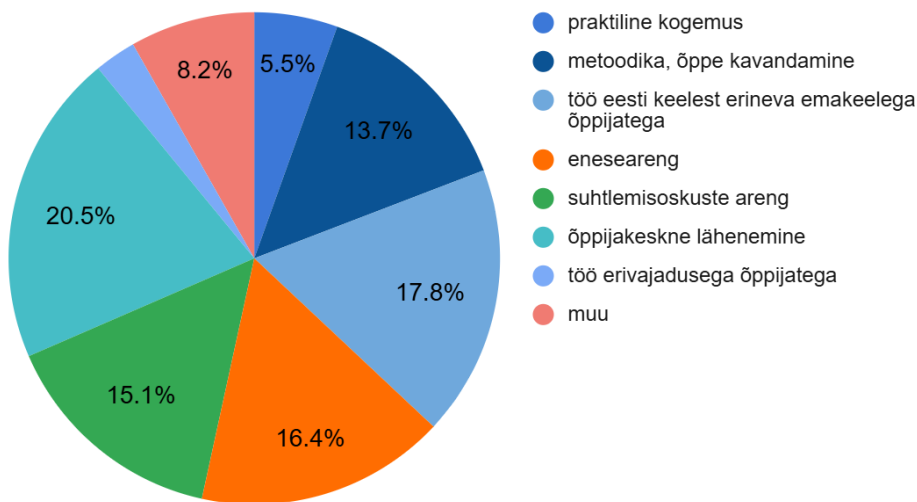
Joonis 5b

kohandada tegevusi vastavalt õppija vajadusele (20,5%). 17,8% vastanutest tõid välja, et õppisid vabatahtliku töö käigus töötama eesti keelest erineva emakeelega õppijatega. Üliõpilased pidasid oluliseks ka suhtlemisoskuste (15,1%) ja muude isikuomaduste arengut (16,4%). Viimase puhul mainiti sagedamini tõusnud enesekindlust klassi ees, kannatlikkust ning oskust õpetaja rollis isiklikke piire seada. Üliõpilased tõid oma vastustes tihti välja, et just õppijaga usaldusliku suhte loomine aitas keeleoskuse arengule kaasa ja tõstis õpimotivatsiooni. 5,5% vastanuist tõid välja õpetajana tegutsemise praktilise kogemuse väärtust, mis tõstis enesekindlust ja kinnitas valitud eriala sobivust. Küsimusele *Mida oleksin tahtnud teisiti teha?* vastasid üliõpilased enamasti, et oleksid tahtnud rohkem initsiatiivi võtta, erinevaid materjale katsetada või julgemalt ideid välja pakkuda.

Vabatahtliku tööst õpitu

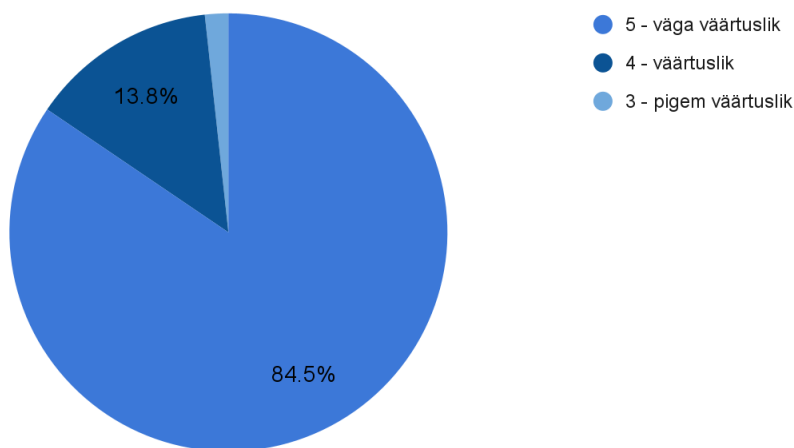
Joonis 6

Joonis 7a illustreerib vastanud üliõpilaste arvamust programmis saadud kogemuse väärtuse kohta. Kõik küsimustikule vastanud üliõpilased andsid saadud kogemusele positiivse hinnangu (vastusevariante väga väärtusetu, väheväärtuslik ja pigem väheväärtuslik ei valitud). Sarnaselt uuriti küsitluses, kas programmis osaleja soovitaks kogemust teistele üliõpilastele. Joonis 7b näitab, et kõik üliõpilased soovitaksid programmis osalemist teistele üliõpilastele (vastusevariante pigem ei soovita, ei soovita ja üldse ei soovita ei valitud).

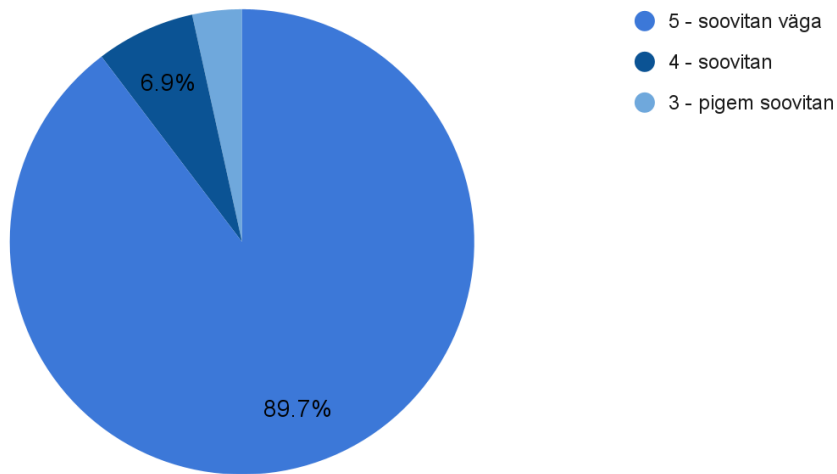
Programmis saadud kogemuse väärtus (üliõpilased)

Joonis 7a

Kas soovivad kogemust teistele üliõpilastele?

Joonis 7b

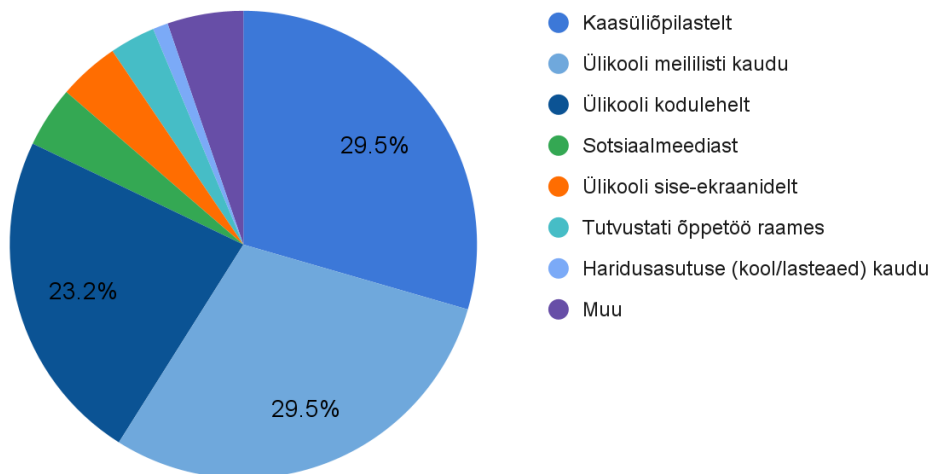

Üliõpilaste tagasiside vabatahtlike programmi korraldusele

Enamik üliõpilastest on said programmist teada kas kaasüliõpilastelt (29,5%), ülikooli meililisti kaudu (29,5%) või ülikooli kodulehelt (23,2%). Mõned üliõpilased leidsid informatsiooni ka sotsiaalmeediast, ülikooli sise-ekraanidelt, õppetöö raames või otse õppeasutustelt. Vastusevariandi “muu” valisid osalejad, kes olid juba varasemalt programmist osa võtnud ja jätkasid sel perioodil.

Kuidas said programmi olemasolust teada? (üliõpilased)

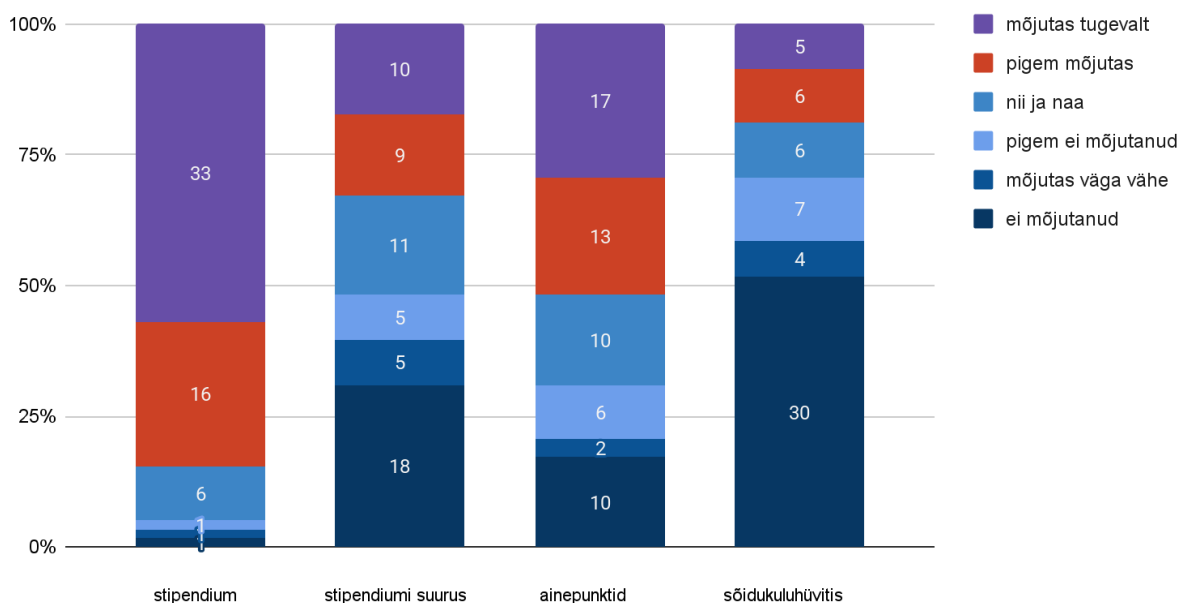
Joonis 8

Vabatahtlikelt uuriti, kui palju mõjutasid kompenseerivad tegurid (võimalus saada stipendiumit, stipendiumi suuruse muutus, võimalus saada vabaaine punkte ning võimalus saada transpordikompensatsiooni) programmiga liitumist. Vastused on kujutatud joonisel 9. Suurimaks motivaatoriks oli stipendium, mille puhul leidsid 49 vastajat, et see mõjutas tugevalt või pigem mõjutas nende otsust programmis osaleda. Vabaaines osalemine ja ainepunktide saamine oli samuti vastanud üliõpilaste jaoks väga oluline. Stipendiumi suuruse muutmine mõjutas vabatahtlikke positiivselt. Transpordikulude kompenseerimise võimalust pidasid vastajad enamasti vähem oluliseks teguriks, kuna suurem osa vabatahtlikke tegutses oma asula piires ning sõidukulude hüvitamine ei olnud vajalik.

Kui palju mõjutasid programmiga liitumist järgmised asjaolud?

Joonis 9

Üliõpilastelt küsiti tagasisidet koolidele ja lasteaedadele. Tehtud ettepanekutes toodi eelkõige välja, et õppeasutus/õpetaja oleks võinud paremini oma abivajadused läbi mõelda ning kohe alguses oma ootusi selgelt kommunikeerida. Samuti nentis paar vabatahtlikku, et neid oleks võidud nii lastele kui ka teistele õpetajatele tutvustada, et vältida arusaamatusi seoses nende rolliga koolis/lasteaias, ning tutvustada vabatahtlikele lapsi, kes abi vajavad. Mõned üliõpilased mainisid, et sooviksid asutuse poolt rohkem materjale ning jooksvat tagasisidet. Toodi välja ka info sujuva liikumise olulisus, et vabatahtlikku teavitataks aegsasti võimalikest muudatustest kokkulepitud graafikus või tegevustes. Teisalt soovisid mõned vabatahtlikud osaleda õppeasutuse toimetustes rohkem ja tegeleda lastega ka tunniväliselt ning mainisid, et õppeasutused võiksid olla julgemad rohkem abi küsima. Tagasisidest lähtuvalt võiks järgmisel perioodil kaaluda asutustele/õpetajatele suunatud meelespea või vabatahtliku kaasamist toetava juhendi loomist.

Üliõpilastelt küsiti ka muudatusettepanekuid seoses programmi korraldusliku poolega. Vastajad mainisid, et vabatahtlike abiõpetajate programm võiks olla suunatud mitte ainult eesti keelest erineva emakeelega õppijatele, vaid hõlmata ka õpiraskustega või HEV-õpilaste toetamist, et vabatahtlikud saaksid asutuses abistada ka teisi abivajavaid õppijaid kartmata, et tegevus läheb abiõpetajate programmi fookusest lahku.

Vabatahtlikud tegid arendusettepaneku korraldada aktiivsetele osalejatele omavahelisi kohtumisi, et kogemusi ja materjale jagada. Sarnaselt eelmise perioodiga tõid üliõpilased välja soovi, et protokolli ei peaks saatma iga nädal ning lisaks, et protokoll saadaks kool/lasteaed ülikoolile ise.

Noppeid vastustest küsimusele “Kui on vabatahtliku tegemistest mõni huvitav kogemus või seik, siis palun jaga seda meiega”:

- *Hiljutine märkamine ühe väikese tüdruku poolt oli armas. Laps ütles mulle, et ma näen väsinud välja ja peaksin puhkama. See oli nii tore märkamine, sest kui olen väljapuhanud, siis jaksan ka laste jaoks rohkem olemas olla.*
- *Üks laps ütles, et teen õppimise palju lõbusamaks ja kinkis minule pärast tundi oma joonistuse. See tegi südame soojaks.*
- *Kas just huvitav, aga õpilaste joonistatud pildid minule on seinal ja süda läheb kohe soojaks. Sain vabatahtlikuna aru, kui väga mulle meeldib olla klassi ees ja olla õpilaste jaoks olemas.*
- *Üks poiss keeras mulle selja, kui tema kõrvale istusin et teda aidata. Ta läks oma töövihiku ja õpikuga nii kaugemale minust et mul oli tunne et tal kukuvad maha need asjad kohe. Positiivne seik ka - viimasel päeval algklassides oli kolmanda klassi tüdruk väga kurb et ma rohkem ei tule. Ise arvasin et olen temaga liiga nõudlik olnud aga talle väga meeldis minuga õppida.*
- *Metsas käimine oli tore tegevus ka lapsed olid ka nii uudishimulikud, mida oli väga hea meel näha. Kindlasti ka see, kuidas iga kord rühma astudes lapsed mu juurde jooksid ja mu nime rõõmust ütlesid. Sain vabatahtliku töö käigus aru, et mulle tegelikult meeldib lastega tegelemine ja nende õpetamine rohkem, kui alguses arvasin.*
- *Üks mulle meeldejäävamaid kogemusi oli õpilasega, kes oli minu suhtes algusest peale üsna skeptiline. Tema hoiak tulenes ilmselt sellest, et minu kohalolekul ei saanud ta enam varjuda vabanduste taha, nagu “ma ei teadnud, mida teha” või “keegi ei seletanud mulle”. Ootus tema osalemisele ja pingutusele oli minu juuresolekul selgelt suurem. Just seetõttu oli mulle eriti tähendusrikas hetk, kui see sama õpilane tuli umbes kahe kuu möödudes ise minu juurde ja kallistas mind. Sain aru, et olin suutnud usaldusbarjääri murda – see oli tõeline tunnustus ja kinnitus, et olen tema jaoks olemas olnud viisil, mis muutis midagi olulist.*
- *Rühmas sai väga palju nalja ja oli toredaid hetki. Kõige armsamad olid saabumise hommikud, kui lapsed jooksid mind kallistama ja teretama. Eriti armas oli, kui ka*

Ukraina poisid muutusid ajaga julgemaks ja ka tulid mind kallistama. Tegi südame tõeliselt soojaks!

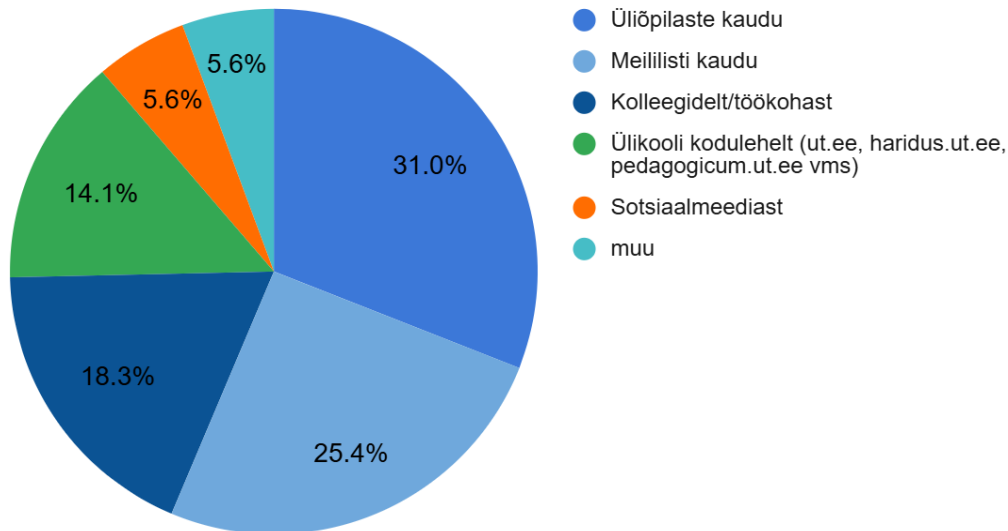
- *Üks kord läksin ma bussi peale ja minuga samale bussile tuli ka vene emakeelega õpilane, kellega olin kokkupuutunud. Ta istus bussis minuga vastamisi ja võttis kotist välja muumiraamatu ja ka eesti keele õpiku, mida ta palus mul endale ette lugeda. Ta ütles, et talle raamatud tegelikult väga meeldivad. Kuna ta alles õpib lugema ja eesti keelsest tekstist on tal ise lugedes ka raskem aru saada, siis talle väga meeldib, kui keegi talle ette loeb. Seega me siis sõitsime bussis niimoodi, et ma lugesin ise ja aeg-ajalt lasin ka temal sõnu kokku veerida ja muidugi ka küsisin erinevaid küsimusi, et meil tekiks ka loo kohta arutlus. Niiet tegelikult sai bussisõidust ka väikest viisi eesti keele tund. Tüdruk oli väga õnnelik, et minuga koos sai bussis sõita ja sellest ajast peale, kui ta mind näeb, ta tuleb alati mind suure hooga kallistama ja küsib, millal ma nende klassil jälle õpetaja olen.*
- *Kui mina sügisel lasteaeda vabatahtlikuks läksin, siis hakkasin ühte 3 a poissi abistama. Alguses ei olnud tal ühtegi sõpra ja mängisin temaga üksinda erinevaid mängu. Mingil hetkel hakkasid ka teised lapsed meiega liituma ja nüüd on tal lasteaias päris mitu sõpra.*
- *Oma viimasel päeval tõid paljud õpilased mulle joonistatud pilte, kaarte ja magusat ning rääkisid, et jäävad mind igatsema.*

Õppeasutuste tagasiside

Küsimustikule vastas 40 lasteaeda ja 13 kooli. Kõik vastanud haridusasutused olid saavutanud üliõpilasega koostöökokkuleppe kas sel perioodil või jätkasid koostööd sügissemestril kokku viidud vabatahtlikuga. Õppeasutused said programmi olemasolust enamasti teada kas üliõpilastelt (praktikantidelt), kolleegidelt või meili teel, vähemal määral ka ülikoolide kodulehtedelt ja sotsiaalmeediast (joonis 10).

Kuidas said programmi olemasolust teada? (õppeasutused)

Joonis 10

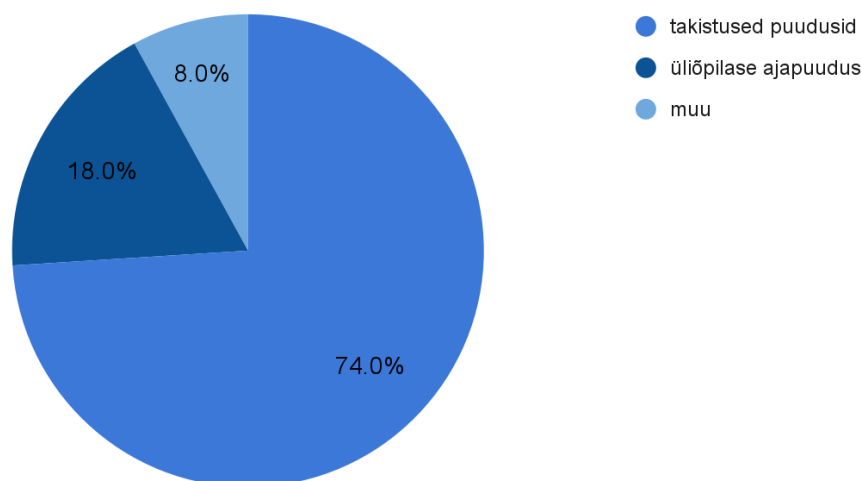

Arvestades vabatahtlike abiõpetajate programmi fookust eestikeelsele haridusele ülemineku toetamisel nimetasid asutused ootuspäraselt oma peamise abivajadusena eesti keelest erineva emakeelega õppijate toetamist. Enamasti tehti vabatahtlikule abiõpetajale rühmas või klassis ülesandeks pakkuda õppijatele individuaalset lisatuge õppetöös antavate ülesannete mõistmisel ja lahendamisel. Vabatahtlikud pakkusid mõnel juhul ka täiendavaid eesti keele tunde ning vestlesid lastega eesti keeles mängutegevuste ajal.

Õppeasutustelt küsiti sarnaselt üliõpilastega vabatahtliku abiõpetajate tegevust soodustavate ja takistavate tegurite kohta. Soodustavate teguritena nimetasid kõik vastajad peamiselt vabatahtliku kõrget motiveeritust ning suhtlemisoskusi. Programm toimib asutuste vaatest hästi ning sarnaselt eelneva perioodiga ei esinenud oluliselt vabatahtliku abiõpetaja tegevust takistavaid asjaolusid. 74% vastanutest ei kogenud koostöö jooksul ühtki takistavat asjaolu, 9 vastajat ehk 18% vastanutest nimetasid peamise takistava tegurina üliõpilase õppetööst tingitud ajalisi piiranguid, ehkki vastajad tõdesid, et see takistus on mõistetav ning pole programmi vaatest ka kuidagi välditav. Vastusevariandi “muu” all toodi kahel juhul takistava asjaoluna välja keelebarjääri vabatahtliku ning õppijate vahel, ühel juhul oli tegu korraldusliku küsimusega (mis aga leidis koostöös ülikooliga kiire lahenduse), ning ühel juhul oli probleemiks vabatahtliku üliõpilase liigne tagasihoidlikkus.

Vabatahtliku tegevust takistavad tegurid

Joonis 11

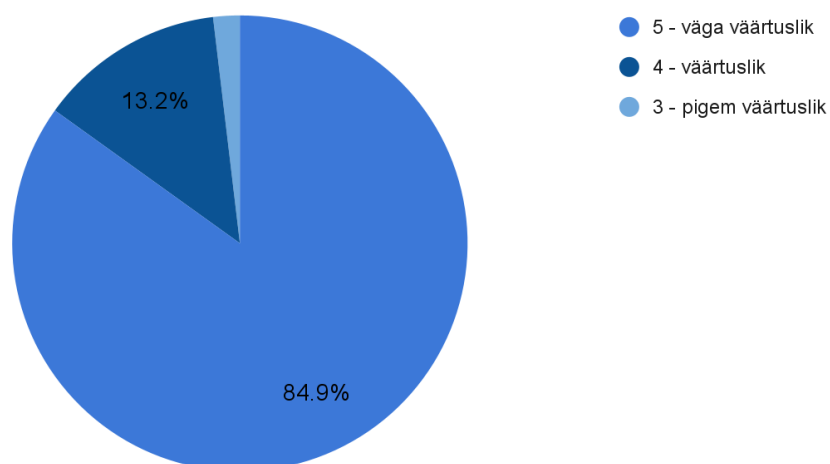

Õppeasutustelt küsiti ka tagasisidet programmi korraldusele ning ettepanekuid muudatusteks. Ettepanekuid tegid vaid kolm vastajat, tuues välja kirjaliku tagasiside võimalust praktikapäeviku vormis, mille käigus vabatahtlik abiõpetaja enda tegevusi reflekteeriks ning üldiselt sagedasemat ning aktiivsemat osavõttu üliõpilaste poolt.

Kõik küsitlusele vastanud hindasid oma kogemust väärtuslikuks ning soovitasid programmi ka teistele õppeasutustele (Joonised 12a ja 12b).

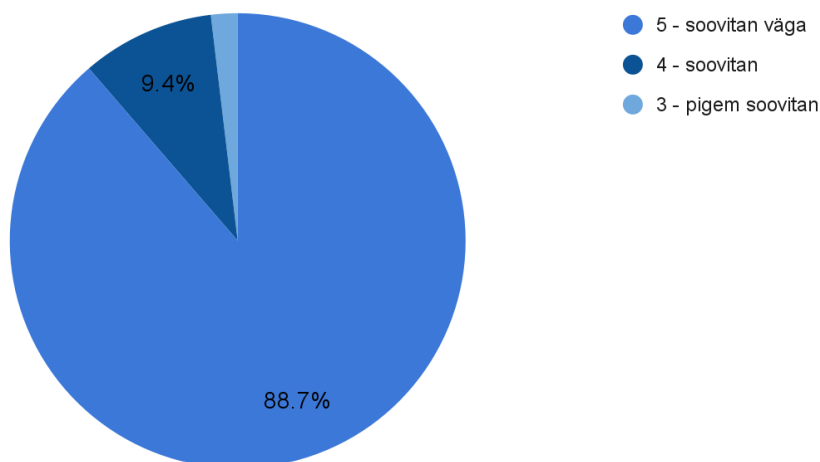
Programmis saadud kogemuse väärtus (õppeasutused)

Joonis 12a

Kas soovivad kogemust teistele õppeasutustele?

Joonis 12b

Noppeid vastustest küsimusele “Kui on vabatahtliku tegemistest mõni huvitav kogemus või seik, siis palun jaga seda meiega”:

- *Me oleme oma vabatahtlikega väga väga rahul. Vabatahtlikud proovisid isegi õpetaja kõrvalt ise iseseisvalt keeleõppega seotud õppetegevusi läbi viia.*
- *Meie vabatahtlik tegeles nii aktiivselt keeletuge vajava lapsega, et ta (laps) lausa väsis ära (positiivses mõttes).*
- *Eile toimunud juhtkonna ja rühmameeskonna koostöövestlusel tõi rühmameeskond välja, et nad väga sooviksid koostöö jätku vabatahtlikuga. Meie vabatahtlik on sama hästi kui meie meeskonna väga oluline liige ja alati oodatud! Mina õppejuhina kirjutan õpetajate soovile rahuliku südamega alla! Meil on vabatahtlikuga väga vedanud! Ja ka esimesel poolaastal meiega koos tegutsenud vabatahtlik oli väga pühendunud abiline rühmas! Nendest kahest noorest kasvavad välja väga pühendunud spetsialistid, kellel on oma kaaslastest märksa suurem kogemustepagas vahetust koostööst laste ja lasteaiaga personaliga. Oleme tänulikud, et programmi sattusime ja loodame siiralt selle jätku!*
- *Ühe muukeelse lapse puhul tekkis vabatahtlikul tunne, et laps vist ei näe hästi. Vabatahtlik tegeles lapsega palju üks-ühele, et õpitavast aru saada ja omandada. Õpetajad suhtlesid vanematega, lapsega käidi silmakontrollis ja laps sai tõepoolest kaugele vaatamiseks prillid.*
- *Kõige meeldejäävam osa programmist on see, kui laps, kes oli alguses väga arg ega osanud peale "tere!", "ei", "jah" midagi muud eesti keeles öelda, muutus programmi lõpuks täiesti teiseks lapseks. Ta on elav, julge, sõbrustab teiste lastega ning räägib palju ja julgelt.*

- *Lapsed panid kohe meie vabatahtliku proovile ja ei kuulnud teda esimesel päeval. Edaspidi soodustasime tal olla enesekindlam ja suhelda rohkem lastega. Edasi läks kõik paremini ja lapsed võtsid ta omaks.*
- *Meie vabatahtlik oli väga armas ja on sügisest meie lasteaia tasandusrühma tööle tulemas õpetajana.*
- *Olen näinud mõne noore kasvamist ja suurt arengut ning nii mõnigi on tänaseks meie juures suurepärase õpetaja, kuna ta sai programmi raames väga palju head praktilist kogemust ja näha kollektiivi ja õppida tundma lapsi.*
- *Hästi põnev oli, kui tegime keeleõpet ja tudeng juhendas ühte rühma tulnud uut kakskeelsest perest pärit last. Laps oli kinnine ja ei korranud kunagi eestikeelseid häälilikuid/sõnu järele. Tänu tudengi järjepidevusele ja julgustamisele hakkas laps vaikselt esimesi sõnu järele kordama.*
- *Abiõpetaja saavutas väga hea kontakti Ukraina tüdrukuga, kellega lepidi kokku, et kui on vaja abi või on tekkinud mingid küsimused seoses õppimisega, saavad nad omavahel läbi suhtluskanali vestelda. Alguses see toimis, kuid siis selgus, et lapsevanem piirab lapse ekraaniaega ja nii ei saanudki nad enam kontakti väljaspool kooli.*
- *Tore oli see, kui üks vabatahtlikest õpetas lapsi kasutama robotikavahendeid, mida varasemalt polnud rühmas kasutanud. Lapsed olid tegevusest väga haaratud ja rahul.*